

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΑΤΣΗΣ-51 χρόνια από τη θυσία του

SHARE

«Ε, Μάτση, παραδώσου». Ο Μάτσης αφού διέταξε τους δύο συντρόφους του να εξέλθουν του κρησφυγέτου, απάντησε με βροντερή φωνή: «Δεν θα βγω ζωντανός. Θα βγω πυροβολών». Εις απάντησιν, οι Άγγλοι πολιορκηταί του έρριψαν ειδικές χειροβομβίδες εντός του κρησφυγέτου, από τις οποίες ο Μάτσης βρήκε ακαριαίον τον θάνατον. Ο Μάτσης, με έκφραση ικανοποίησης για το ηρωικό τέλος του, είχε αγκαλιασμένα τα δύο αυτόματά του. Το δεξί του πόδι ήταν αποκομμένο και απανθρακωμένο, νωπόν δε το αίμα έσταζε ακόμη στο δάπεδο του κρησφυγέτου.

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΜΩΥΣΕΩΣ Γ.Γ. της ΣΕΚ

Ο Κυριάκος Μάτσης ήταν ένας αγνός ιδεολόγος, ένας ανθρωπιστής, ένας πραγματικός πατριώτης. Με ένα όνειρο έζησε, με έναν πόθο σκοτώθηκε, να δει την αγαπημένη του Κύπρο ενωμένη με το μητρικό κορμό. Ο πόθος του για απελευθέρωση εκδηλώθηκε έντονα κατά τη διάρκεια της φοιτητικής του δράσης στη Θεσσαλονίκη, όπου μετέβη να σπουδάσει γεωπόνος το 1946, με υποτροφία της Κυπριακής Αγροτικής Εταιρείας. Όταν στις 28 Ιουνίου 1948 επισκέφθηκε τη Βουλή των Ελλήνων στην Αθήνα, σημείωσε στο ημερολόγιό του:

«Πότε θα 'ρθει η ώρα που θα μπουκ στην ελληνική Βουλή και οι Κύπριοι βουλευτές; Γι' αυτή την ώρα δίνουμε την ψυχή και το σώμα μας στον αγώνα, γιατί μόνο έτσι, σε μια ελεύθερη γη, θα μπορέσουμε να ζήσουμε διαχειριζόμενοι τα ζητήματά μας». Σε αυτούς που του έλεγαν ότι η Ελλάδα είναι φτωχή και καταστρεμμένη, ενώ η Αγγλία είναι μια πλούσια αυτοκρατορία, απαντούσε με πάθος:

«Προτιμούμε τα ράκη της μητρός Ελλάδος, παρά την πορφύραν της μητριάς». Με το πέρας των σπουδών του και την επιστροφή του στην Κύπρο το 1952 ανέλαβε την τεχνική διεύθυνση του Αγροκτήματος της Κυπριακής Αγροτικής Εταιρείας Κουκλιών Αμμοχώστου. Η εμπλοκή του στη διαφώτιση του αγροτικού κινήματος της ΠΕΚ ήταν ενεργός και η μεταλαμπάδευση της επιστημονικής του γνώσης στους Κύπριους αγρότες θαυμαστή. Εργάστηκε με ζήλο για την άνοδο της κυπριακής

αγροτιάς. Περίοδευε στα γύρω χωριά κάνοντας διαλέξεις και διδάσκοντας τους γεωργούς τις σύγχρονες καλλιεργητικές μεθόδους.

Η έναρξη του Αγώνα βρίσκει τον Κυριάκο να δρα στην περιοχή Αμμοχώστου. Το Αγρόκτημα όπου εργαζόταν μετατράπηκε σε αγωνιστικό κέντρο. Γίνεται κόμβος διακίνησης όπλων, βομβών, πυρομαχικών και άλλου επαναστατικού υλικού. Ήδη από την πρώτη μέρα της επαναστατικής έκρηξης καταζητείται από τους Άγγλους ο στενός φίλος του Γρηγόρης Αυξεντίου, με τον οποίο συνεργάστηκε κατά τρόπο θαυμάσιο για προετοιμασία του Αγώνα.

Με το ψευδώνυμο «Μιλτιάδης» αναλαμβάνει από τις αρχές του φθινοπώρου του 1955 ως παγκύπριος σύνδεσμος μεταξύ του Αρχηγού Διγενή και τον τομέων της ΕΟΚΑ. Στις αρχές του αγώνα διετέλεσε τομεάρχης της επαρχίας Αμμοχώστου ενώ από το 1956 μέχρι το θάνατό του τομεάρχης Κερύνειας. Η επαφή του με τον αρχηγό Διγενή ήταν συχνή και η ευστροφία του μυαλού του έσωσε πολλές φορές τον ίδιο και τους συντρόφους του από πολλές παγίδες του εχθρού. Η παραδειγματική του ανδρεία και το αγωνιστικό του ήθος εκδηλώθηκαν πάμπολλες φορές καθόλη τη διάρκεια της δράσης του.

Στις 9 Ιανουαρίου 1956 ύστερα από προδοσία της ομάδας Αμμοχώστου, ο Κυριάκος συλλαμβάνεται στο τσιφλίκι της Αχεράς πλησίον του Μιτσερού, το οποίο ανήκε στην Ελληνική Μεταλλευτική Εταιρεία. Εκεί ο Μάτσης ήταν άοπλος και περικυκλώθηκε από το βρετανικό στρατό κατοχής. Μετά τη σύλληψή του οδηγήθηκε στα διαβόητα ανακριτήρια της Ομορφίτας, όπου υπέστη τα φρικτότερα των βασανιστηρίων: Κτυπήματα, αϋπνία, ηλεκτροσόκ, αδιάλειπτες και επί εικοσιτετραώρου βάσεως ανακρίσεις. Γνώριζαν οι Άγγλοι τον ιδιαίτερα σημαίνοντα και ηγετικό ρόλο του Κυριάκου Μάτση, καθώς και τη θέση που κατείχε στην Οργάνωση. Ήθελαν πάση θυσία να τους αποκαλύψει πού βρισκόταν ο Διγενής, για να τον συλλάβουν κι έτσι να κλείσει ο ιστός της αράχνης, κατά την περίφημη δήλωση του Χάρτινγκ.

Με την παρρησία που τον διέκρινε, αντίκρισε την ωμή πραγματικότητα κατάματα! Δεν αρνήθηκε ότι ήταν μέλος της ΕΟΚΑ και αγωνιστής της ελευθερίας. Και εξήγησε στους ανακριτές του, γιατί αγωνιζόταν για την ελευθερία της μικρής του πατρίδας, ιδιαίτερα μετά τις υποσχέσεις για αυτοδιάθεση των λαών, ύστερα από τη νικηφόρο έκβαση του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Στα κρατητήρια της Ομορφίτας έδειξε το μεγαλείο της ηρωικής ελληνικής του ψυχής. Σε καμιά στιγμή δεν εκάμφθη και ούτε εφείσθη πόνου και οδύνης. Στάθηκε γενναίος και απρόμητος. Δεν γονάτισε. Κι έδωσε ύψιστο και μέγιστο μάθημα αγωνιστικής αρετής στους βασανιστές και ανακριτές του, ακόμη και στον Άγγλο κυβερνήτη Τζον Χάρτινγκ, ο οποίος τον επισκέφθη και συζήτησε μαζί του, προσφέροντάς του το μυθικό για την εποχή εκείνη ποσό του μισού εκατομμυρίου λιρών προκειμένου να τους αποκαλύψει πού κρυβόταν ο αρχηγός της ΕΟΚΑ. Η αντίδραση του Κυριάκου Μάτση υπήρξε άμεση και ακαριαία: «Ου περί χρημάτων τον αγώνα ποιούμεθα, αλλά περί αρετής». Και άφησε άναυδο τον κυβερνήτη και με εθνική οργή σηκώθηκε και εξήλθε της αιθούσης κατευθυνόμενος προς τα κελιά των κρατουμένων. Τόσο εντυπωσίασε η συμπεριφορά αυτή του νεαρού επαναστάτη τον στυγνό Άγγλο κυβερνήτη, ώστε ζήτησε από τους βασανιστές - ανακριτές να μην τον ενοχλήσουν πλέον.

Μετά την απάνθρωπη δοκιμασία του στα φρικτά ανακριτήρια της Ομορφίτας, όπου γνώρισε την κόλαση των βασανιστηρίων, ο Κυριάκος πήρε την οριστική και αμετάκλητη απόφαση να μην υποστεί ξανά την ταπείνωση της σύλληψης σε περίπτωση προδοσίας.

Με το τέλος των φρικτών βασανιστηρίων, ύστερα από εντολή του ίδιου του Χάρτινγκ, που εκτίμησε το ήθος και τη μεγαλοψυχία του, ο Κυριάκος μετεφέρθη στα κρατητήρια Κοκκινοτριμιθιάς. Ανήσυχος για τα τεκταινόμενα, συνέχισε τη δράση του διατηρώντας στενή επαφή με το Διγενή. Συνέχισε κατόπιν εντολής του αρχηγού, τις συνομιλίες Μακαρίου - Χάρτινγκ για λύση του Κυπριακού μετά την εξορία του Αρχιεπισκόπου στις Σεϋχέλλες. Οργάνωσε τους συγκρατούμενούς του, έθεσε σε λειτουργία σχολείο για τους κρατούμενους μαθητές, δημιούργησε βιβλιοθήκη, έκαμνε ομιλίες και γενικά δημιούργησε συνθήκες που τόνωναν το αγωνιστικό φρόνημα μέσα στα κρατητήρια.

Με τη μαεστρική απόδρασή του στις 13 Σεπτεμβρίου 1956 ανέλαβε ως τομεάρχης τον τομέα της Κερύνειας, όπου ανέπτυξε πλούσια και πολύπλευρη δράση.

Όπως ομολογούν οι συναγωνιστές του, οι επιστολές προς τους φίλους και τους οικείους του, τα ημερολόγια και τα κείμενά του, το 1958 ο Κυριάκος ήταν πλήρως προετοιμασμένος για την ηρωική του έξοδο προς την αθανασία.

Έτσι η ώρα της αλήθειας για τον Κυριάκο δεν άργησε να 'ρθει. Ύστερα από προδοσία, όπως και στην περίπτωση του Αυξεντίου, μεγάλος αριθμός Άγγλων στρατιωτών περικύκλωσε το Δίκωμο στις 19 Νοεμβρίου 1958. Οι έρευνες επικεντρώθηκαν στο σπίτι που κρυβόταν ο Κυριάκος με δύο άλλους συντρόφους του, τον Ανδρέα Σοφιόπουλο και τον Κώστα Χριστοδούλου. Το ποδοβολητό των στρατιωτών ακούετο πάνω από το κρησφύγετο. Ο κλοιός είχε σφίξει για τα καλά. Τα σημάδια της προδοσίας ήταν πλέον εμφανή, καθώς οι στρατιώτες άγγιξαν το στόμιο του κρησφυγέτου του οποίου το κάλυμμα ήρχισαν να σπάζουν. Κάποιος δε, εφώναξεν ελληνιστί «Ε, Μάτση, παραδώσου». Ο Μάτσης μετά των συντρόφων του εγέμισαν τα όπλα των και έκαψαν τα διάφορα έγγραφα, τα οποία κατείχαν. Το κρησφύγετον εγέμισε καπνόν. Οι Άγγλοι εξακολουθούσαν να καλούν τον Μάτση να παραδοθεί, διότι, εν εναντία περιπτώσει, θα τον έκαιαν με πετρέλαιον. Διεξήχθη τότε στιχομυθία μεταξύ Άγγλων και Μάτση, ο οποίος, αφού διέταξε τους δύο συντρόφους του να εξέλθουν του κρησφυγέτου, απάντησε με βροντερήν φωνήν: «Δεν θα βγω ζωντανός. Θα βγω πυροβολών». Εις απάντησιν, οι Άγγλοι πολιορκηταί του έρριψαν ειδικές χειροβομβίδες εντός του κρησφυγέτου, από τις οποίες ο Μάτσης βρήκε ακαριαίον τον θάνατον.

Στους δημοσιογράφους επετράπη να επισκεφτούν το κρησφύγετον, στο οποίο ευρίσκετο το νεκρό σώμα του. Το θέαμα ήταν φρικτόν, παρουσίαζε εικόνα τραγικότητας και μεγαλείου. Ο Μάτσης, με έκφραση ικανοποίησης για το ηρωικό τέλος του, είχε αγκαλιασμένα τα δύο αυτόματά του. Το δεξί του πόδι ήταν αποκομμένο και απανθρακωμένο, νωπόν δε το αίμα έσταζε ακόμη στο δάπεδο του κρησφυγέτου.

Έτσι πέθανεν ο Μάτσης. Ένας ακόμη ήρωας εις το Πάνθεον της Ελληνικής εποποιίας δίπλα στον Αθανάσιο Διάκο και στους ημίθεους του 1821. Ετάφη στον περίβολο των Κεντρικών Φυλακών, παραπλεύρως του τάφου του επιστήθιου φίλου του Γρηγόρη Αυξεντίου, του συγχωριανού του Μιχαλάκη Καραολή και των άλλων αθανάτων

αγωνιστών της ΕΟΚΑ. Στην κηδεία του δεν επετράπη σε κανέναν να παραστεί. Η δράση και τα έργα του Κυριάκου Μάτση μιλούν αφ' εαυτού. Πρωτοπόρος σε όλα του τα βήματα έδωσε το στίγμα και το μέτρο των εθνικών μας προσανατολισμών και των κοινωνικών μας αναζητήσεων. Ιδιαίτερα στη σημερινή εποχή του άκρατου υλισμού, της ηθικής παρακμής και της πνευματικής πενίας, ο βίος του Κυριάκου Μάτση αποτελεί μοναδικό φάρο για την κοινωνική και πολιτισμική μας αναγέννηση.

ΣΗΜΕΡΙΝΗ

Print this post

[Email this](#) • [Share on Facebook](#) • [Save to del.icio.us](#) • [Digg This!](#) • [Stumble It!](#)

Αναρτήθηκε από Kavkasios στις 11/20/2009 09:56:00 πμ
Ετικέτες: Ελλάδα, ΙΣΤΟΡΙΚΑ, Κύπρος

3 σχόλια:

Ανώνυμος είπε...

Καντε μια συγκριση των παλληκαριων αυτων με αυτους που μας κυβερνουν σημερα! Δεν νομιζω οτι χρειαζεται απαντηση!

20 Νοέμβριος 2009 1:21 μμ

Ανώνυμος είπε...

ΤΙ ΝΑ ΣΥΓΚΡΙΝΕΙΣ ΒΡΕ ΦΙΛΕ ΑΝΩΝΥΜΕ;
ΤΗΝ Π...Α ΜΕ ΤΗΝ ΒΟΥΡΤΣΑ;

ΤΙΜΗ ΣΤΟΥΣ ΗΡΩΕΣ ΠΟΥ ΠΕΘΑΙΝΟΥΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΙΔΕΕΣ ΤΟΥΣ ΚΑΙ
ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ΤΟΥΣ. ΜΑΣ ΔΙΔΑΣΚΟΥΝ ΤΙ ΘΑ ΠΕΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.
Ο ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΑΤΣΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕ ΤΑ ΧΝΑΡΙΑ ΤΟΥ
ΣΩΚΡΑΤΗ. ΘΥΣΙΑΣΕ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΟΥ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΚΑΙ ΠΟΤΙΣΕ ΜΕ
ΤΟ ΑΙΜΑ ΤΟΥ ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ.
ΣΕ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΚΥΡΙΑΚΟ.
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΤΡΑ.

20 Νοέμβριος 2009 2:51 μμ

metalforos είπε...

Ευχαριστώ που μας τον θύμιζες. Έχω κάνει σχολείο εκεί και θυμάμαι να διαβάζουμε την ιστορία του και εγώ με τους φίλους μου να μας σηκώνεται η τρίχα. Μεγάλος Ήρωας. Θα ζεις στις μνήμες των Ελλήνων, για τα λόγια και τις πράξεις σου.

20 Νοέμβριος 2009 5:04 μμ

Read more:

<http://infognomonpolitics.blogspot.com/2009/11/51.html?showComment=1258729466836#c8022890512503945797#ixzz0Y5yXfSuU>

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ - ΑΡΧΕΙΟ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΕΛΣΗ